

## 11) ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πρωταρχικός σκοπός του ΕΣΚΤ είναι η σταθερότητα των τιμών. Η ΕΚΤ προσδιόρισε το στόχο αυτό στη συγκράτηση του πληθωρισμού κάτω από το 2%. Στη συνέχεια καθόρισε τη στρατηγική της νομισματικής πολιτικής που εστιάζεται στον έλεγχο ενός ευρύτερου νομισματικού μεγέθους και συμπληρώνεται από την αξιολόγηση των προοπτικών σχετικά με την εξέλιξη των τιμών και τους κινδύνους που ενδέχεται να απειλήσουν τη σταθερότητα των τιμών στην περιοχή του ευρώ. Η αξιολόγηση αυτή γίνεται με βάση ένα ευρύ φάσμα από οικονομικές και χρηματοοικονομικές μεταβλητές ως δείκτες της μελλοντικής εξέλιξης των τιμών. Για την επίτευξη του στόχου βασικό εργαλείο παραμένει ο έλεγχος των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων. Για να επηρεάσουν τα επιτόκια οι κεντρικές τράπεζες διαθέτουν ένα μεγάλο πλεονέκτημα: το εκδοτικό προνόμιο, δηλαδή την αποκλειστική αρμοδιότητα της έκδοσης τραπεζογραμμάτων. Το προνόμιο για τη ζώνη του ευρώ έχει μεταφερθεί από τις εθνικές στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Δεύτερο όπλο των κεντρικών τραπεζών είναι το σύστημα των ελάχιστων υποχρεωτικών δεσμεύσεων που ισχύει για τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην ΟΝΕ. Τρίτο βασικό όπλο είναι η άσκηση του ρόλου τους σαν δανειστή του πιστωτικού συστήματος. Μία πτώση των δανειστικών τους επιτοκίων αυξάνει τη ρευστότητα του συστήματος ενώ μία αύξηση αυτών συρρικνώνει τη ρευστότητα. Με τον τρόπο αυτό, επηρεάζουν και τα επιτόκια με τα οποία μία τράπεζα δανείζει την άλλη και δανείζουν τους πελάτες τους. Τα εργαλεία και οι διαδικασίες που χρησιμοποιεί το Ευρωσύστημα περιέχονται βασικά στο τεύχος Σεπτεμβρίου 1998 της ΕΚΤ: The single monetary policy in Stage Three: General documentation on ESCB monetary policy instruments and procedures.

Οι διαρκείς διευκολύνσεις επιτρέπουν το δανεισμό και τις καταθέσεις. Διακρίνονται σε: α) πράξεις οριακής χρηματοδότησης που παρέχουν ρευστότητα μίας ημέρας μέσω των εθνικών κεντρικών τραπεζών. Το καθοριζόμενο επιτόκιο αποτελεί μία οροφή για τα επιτόκια της αγοράς, β) η αποδοχή καταθέσεων των ΠΙ στις εθνικές για μια ημέρα απορροφά ρευστότητα και το εφαρμοζόμενο επιτόκιο αποτελεί το ελάχιστο όριο των επιτοκίων της αγοράς. Τα δύο αυτά επιτόκια αποτελούν το διάδρομο μέσα στον οποίο κινούνται τα επιτόκια μιας ημέρας που ισχύουν στη διατραπεζική αγορά. Μια άλλη παρέμβαση συνιστούν οι πράξεις ανοικτής αγοράς που είναι το κύριο μέσο για τον επηρεασμό της ρευστότητας και την αποστολή μηνυμάτων στην αγορά για τους προσανατολισμούς της νομισματικής πολιτικής. Το Ευρωσύστημα διαθέτει πολλούς τύπους εργαλείων για να εκτελέσει τις πράξεις αυτές: τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης για την παροχή ρευστότητας διάρκειας δύο εβδομάδων, τις πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης για την παροχή ρευστότητας διάρκειας τριών μηνών, τις παρεμβάσεις ad hoc για την εξομάλυνση απρόσμενων και βραχυπρόθεσμων διακυμάνσεων της ρευστότητας με την παροχή ή την απορρόφηση ρευστότητας και τις διαρθρωτικές πράξεις παροχής ή απορρόφησης ρευστότητας. Μέχρι σήμερα, το σύστημα νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος έχει λειτουργήσει ικανοποιητικά, όλοι οι νομισματικοί στόχοι έχουν σχεδόν επιτευχθεί ενώ έχει εξασφαλισθεί η δέουσα ρευστότητα του πιστωτικού συστήματος.